

der stemte om dette Spørgsmaal, holdt paa, at Kjøbstæderne skulde medtages. Efter hvad jeg nu har tilladt mig at udvikle — jeg har dødet noget udsørlig ved denne Sag, fordi jeg tillægger dette nye Princip ikke saa ringe Betydning og en temmelig stor Rættferdighed — vil det altsaa ses, at jeg, for at kunne give dette Lovforslag min Stemme, maa kræve visse ikke helt uvæsentlige Forandringer deri. Jeg ønsker det fremfor Alt begrændset til at gjælde Huse med Jord, og jeg ønsker Statsgarantien begrændset til et bestemt overskueligt Omfang. Hvis disse Forandringer foretages, tror jeg, at det ogsaa vil fremgaa af de Antydninger, jeg har givet, at jeg i saa Fald vilde være meget villig til at vise Imødekommen overfor dem, der interessere sig for dette Lovforslags Fremme, men jeg maa tillige holde paa, at der ogsaa den fornødne Kontrol igjennem Kommunerne medvirken. Dette er for mig Hovedpunkterne. Fastholder man imidlertid, at Loven skal have det Omfang, den nu har med Hensyn til Eiendomme uden Jord, fastholder jeg for mit Vedkommende, at den ogsaa skal gjælde Kjøbstæderne, og i modsat Fald maa jeg stemme imod Loven.

Buff: Ja, vi Medlemmer, som ifjor den 10de Juni indbragte et Forslag om Kreditkasser for mindre Grundeiere, kunne jo ikke Andet end være glade over, at den høitærede Indenrigsminister nu er kommen til det Resultat, at det virkelig er godt at faae en saadan Lov. Den ærede Minister har jo i det andet Thing ganske aabent udtalt, at, skjøndt han ifjor stillede sig imod et saadant Forslag, var han dog, efter de Oplysninger, han havde modtaget siden ifjor, indtil Forslaget kom frem i Landsthinget, kommen til den Overbevisning, at det maaste var nødvendigt og gavnligt at faae et saadant Lovforslag frem. Det forekommer mig, at vi i denne Sag se et godt Bevis paa, at de Herrer, som den ærede sidste Taler nærmest er Tolk for, de Herrer Embedsmænd, selv med den bedste Villie kunne have lidt ondt ved at bedømme vore Forhold paa Landet, og at de trods deres gode Villie maaste ere lidt mindre istand til virkelig at forstaa, hvad der rører sig paa Landet, end f. Ex. en Mand, der indtager en saadan Stilling som den ærede Indenrigsminister. Jeg antager, at dette maaste kan være Grunden til de forskjellige Meninger, skjøndt der vistnok ogsaa vil fremkomme Røster imod Loven i denne Sal fra Mænd, som ere Standsfæller med den ærede Indenrigsminister. Jeg for mit Vedkommende kan ikke Andet end glæde mig over, at dette Forslag er kommet frem. Det er ganske mærkeligt, at vi nu skulle høre Modstand imod det fra de Herrer ovre ved Vinbuerne, det er ganske mærkeligt at høre Modstanden fra den Side. (Villie: Vi have endnu ikke Alle udtalt os). Ja, de Herrer have endnu

ikke Alle udtalt sig; men jeg tænker, at det trods de Herrer's mange gode Ord om, hvor gjerne de ville fremme en saadan Sag, faktisk vil vise sig, at Modstanden imod dette Forslag her i Salen vil komme netop fra de Herrer ligesom fra deres Meningsfæller i Landsthinget. Jeg tror, jeg er berettiget til, i alt Fald foreløbig, bestebent at antage, at det vil gaa saaledes (Udfrydelse). De Herrer have jo stadigt fortalt os, at de særlig vare Arbeidsmennesker paa de forskjellige Lovforslags Omraade, men det forekommer mig, at der nu her foreligger et Lovforslag, hvor de virkelig kunne komme til at gjøre det fuldstændig til Sandhed for sig, hvad de bestandig have beskyldt os for paa den Side, hvor jeg staa. Naar der nemlig i Thinget forelaa Lovforslag, have de sagt: Ja, disse Herrer paa den anden Side stille sig altid paa det Standpunkt: Alt eller Intet. Overfor dette Forslag, hvori der jo kan være adskillige Ting, som baade jeg og andre ærede Herrer kunde ønske anderledes, siger jeg, at jeg ikke kan negte, at, dersom vi kunde faae dette Forslag vedtaget, om det endog var saaledes, som det foreligger, saa vilde det i alt Fald hjælpe endel, og det kunde jo tænkes, at dersom vi gjorde ret meget om paa Lovforslaget og gjorde altfor væsentlige Ændringer deri, vilde Enderesultatet blive, at vi ingen Lov fik. Derfor beder jeg de Herrer om deres Bistand i denne Henseende; naar vi kunne naae et Skridt frem, selv om det ikke er saa godt og fuldkomment, som vi kunde ønske, da lad os tage det.

Det er blevet udtalt af den foregaaende ærede Taler, at den Sum, der er bleven ansat som Grændsen opad, nemlig 2,500 Kr., var for lille. Jeg skal ikke komme dybere ind paa det, derom har jo det ærede Medlem fra Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) udtalt sig klart og bestemt; men jeg kan heller ikke sige Andet end, at den er for lav. Jeg kan ikke sige Andet end, at f. Ex. i Østjylland, hvor Husene ere i høi Pris, ville almindelige Husmænd, som have et Par Røer, ikke kunne komme med, dersom vi blive staaende ved disse 2,500 Kr., og det er dog saadanne Husmænd, som ikke ere Andet end almindelige Husmænd, der gaa ud og arbejde til Hverdagsbrug. Men det skal jeg ikke komme videre ind paa. Derimod er der et andet Punkt, som jeg meget vilde ønske, at vi kunne faae forandret i dette Lovforslag, og det er det, at Amortisationen i det Høieste maa være 45 Aar. Ved 3die Behandling af dette Lovforslag i det andet Thing udtalte en æret Taler sig skarpt og bestemt herom, og han opstillede en hel Del Beregninger om, hvor byrdefuld denne Amortisation vilde være. Om disse Beregninger holde fuldstændig Stik, skal jeg ikke sige Noget om; men jeg tror, at dersom vi holde paa disse 45 Aar, vil det virkelig falde temmelig haardt, og jeg kan ikke anse det for nogen væsentlig Ulykke eller for at gjøre nogen væsentlig Forskjel, om vi kom til